

Pregledni članak

UDK: 330.34(510:73:061.1)
doi:10.5937/ekonhor2002159N

OČEKIVANE TENDENCIJE BDP-A TRI VODEĆE GLOBALNE EKONOMIJE TOKOM 2020-IH: DA LI JE NA POMOLU REBALANS (GEO)EKONOMSKE MOĆI?

Goran Nikolić*¹ i Predrag Petrović²

¹Institut za evropske studije, Beograd

²Institut društvenih nauka, Centar za ekonomska istraživanja, Beograd

Međunarodni monetarni fond (International Monetary Fund - IMF) predviđa postepeno usporavanje, inače snažnog, rasta kineske ekonomije u prvoj polovini 2020-ih, te anemičan rast zapadnih ekonomija: SAD i posebno EU27. Imajući u vidu praktičnu (i simboličku) važnost dostizanja statusa ekonomije „broj jedan“, osnovni cilj rada je procenjivanje tendencija BDP-a (i BDP-a PPP) posmatranih ekonomija tokom naredne decenije. Glavni doprinos i nalaz ovog rada je procena budućih kretanja BDP-a za SAD, Kinu i EU27 u periodu 2025-30, na osnovu prethodnih trendova i projekcija IMF-a za 2020-24. Kineska privreda će postati globalno vodeća 2029-2030. Na osnovu izvršenih kalkulacija dokazana je osnovna istraživačka hipoteza, imajući u vidu da promene u globalnoj ekonomskoj poziciji impliciraju značajne geopolitičke posledice. Naime, dok će SAD, skoro izvesno, tokom 2020-ih ostati vodeća globalna sila, a EU nastaviti da bude fokusirana na sebe, ekonomski rast Kine će imati rastuće globalne konsenkvence, podstičući kretanje ka disperziji autoriteta. Taj zaključak je u skladu sa tvrdnjama većine relevantnih autora, koji potenciraju sve limitiraniju mogućnost SAD za unilateralne akcije.

Ključne reči: bruto domaći proizvod, ekonomski rast, Kina, SAD, EU27, globalni poredak

JEL Classification: F2, F50, O47

UVOD

U akademskim krugovima, sve češće se postavlja pitanje kada bi moglo doći do sustizanja SAD od strane Kine, kada je u pitanju ukupni BDP meren tržišnim kursovima, koji se još uvek smatra

najvažnijim pokazateljom ukupne veličine ekonomije. Po projekcijama Međunarodnog monetarnog fonda (International Monetary Fund - IMF, 2019), privreda Kine će, u periodu 2020-24, blago usporavati, te će poslednje godine tog razbodlja njen rast iznositi 5,5%. Istovremeno, rast EU27, te SAD će biti znatno niži (1,5%, odnosno 1,6%, u 2024, posle usporavanja tokom posmatranog perioda). Posledično, ove tendencije vode ka daljem smanjivanju razlika između BDP-ova posmatranih privreda.

* Korespondencija: G. Nikolić, Institut za evropske studije, Trg Nikole Pašića 11, 11000 Beograd, Republika Srbija;
e-mail: gorandrnikolic@gmail.com

Predmet istraživanja u ovom radu su tri najveće svetske ekonomije: Sjedinjene Američke Države (SAD), Evropska unija (EU27) i Kina (čije su veličine izražene kroz BDP ili BDP PPP), odnosno, efekti promena relativnih težina tih ekonomija na buduću globalnu geopolitičku konstelaciju. Ovo ima važne konsekvence, budući da je status najveće svetske privrede, po pravilu, sa određenim vremenskim zaostatkom, dovodio do vodeće uloge te iste zemlje globalno. Naime, indikativni su primeri snažnog ekonomskog uspona Britanije tokom 15 i 16. veka, te SAD od sredine 19. veka, posle čega je usledila globalna dominacija (vojna, diplomatska, kulturološka, ekonomska) te dve države.

Osnovni cilj rada je da se, na osnovu dostupnih podataka o dosadašnjem kretanju, projekcijama IMF-a, te kalkulacijama autora za BDP-a za tri vodeće svetske ekonomije do 2030, procene visine BDP-a i BDP-a PPP (*Purchasing Power Parity* - paritet kupovne moći) tih ekonomija - radi eventualnog utvrđivanja godine kada bi privreda Kine mogla postati najveća na svetu. Dakle, cilj ovog rada je da se, procenivanjem dinamike BDP-ova najvećih svetskih ekonomija, te oslanjanjem na teorijske pretpostavke vezane za geopolitički uspon i eventualnu svetsku dominaciju zemalja sa najvećim globalnim BDP, ukaže na veliki, transformativan, značaj trenutnog i očekivanog (izrazito nejednakog) ekonomskog rasta tih privreda.

Shodno definisanom predmetu i postavljenom cilju istraživanja, u radu će biti testirana sledeća hipoteza:

H: Ekonomija Kine, mereno tržišnim kursovima, krajem treće decenije XXI-og veka će preći ekonomiju SAD i postati najveća globalna ekonomija.

Konkretan kvantitativni metodološki pristup, koji će biti primenjen u testiranju postavljene hipoteze, izložen je u trećem delu rada. Inače, u radu se primenjuje kvalitativna i kvantitativna metodologija. Primena kvalitativne metodologije ogleda se u referisanju na srodne, uglavnom inostrane, studije (koje su bazirane na teorijskim uopštavanjima i iskustvima naučnika koji su se bavili istim ili sličnom problemom) u cilju kreiranja teorijske podrške za primenu kvantitativne metodologije. Koriste se metod

analize i sinteze, indukcija i deduciju, te posebno metod komparacije. Akcenat je na kvantitativnoj metodologiji, odnosno, na projektovanju kretanja BDP-a tri posmatrane ekonomije, gde su svi podaci preuzeti iz baze IMF-a (2019).

U drugom delu rada biće predstavljene studije koje se bave praktično istom temom, ali koje, faktički, zanemaruju analizu EU27, za koju smatramo da je, kao deo Zapada, važan element ukupne (geo)ekonomske jednačine. Potom, ukazuje se na primenjenu metodologiju, a u naredna tri dela razmatraju se osnovne privredne performanse i dugoročne (geo) ekonomske perspektive tri najveće svetske ekonomije: SAD, EU27 i Kine. Sledi zaključak u kome se ukazuje na moguću scenariju, inače rizičnog balansiranja vodeće i rastuće sile (praktičnog izazivača), koje je, kroz istoriju, često vodilo ka vojnim konfrontacijama, sve ovo imajući u vidu krucijalan značaj ekonomske snage za projektovanje geopolitičke moći.

PREGLED LITERATURE

Sa snažnim privrednim rastom Kine, koji traje već četiri decenije, pojavljuje se svi više studija u kojima se pokazuje da će ta ekonomija u dogledno vreme postati najveća na svetu. Prema prognozi koju su dali ekonomisti kompanije HSBC Holdings Plc, u studiji koja je obuhvatila 75 najvećih svetskih ekonomija, Kina će postati vodeća globalna ekonomija do 2030, sa BDP-om koji će iznositi 26 hiljada milijardi dolara. Kinezi će, takođe, nastaviti da daju najveći doprinos globalnom rastu i tokom 2020-ih (Kennedy, 2018).

Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD, 2018, 8) projektuje nastavak usporavanja rasta realnog BDP-a globalno, ali će rast zemalja u razvoju i pored toga ostati znatno brži od onog kod industrijalizovanih zemalja. Kao posledica, udeo proizvodnje OECD-a u svetskoj proizvodnji, koji je već pao sa 72% u 2000. na nešto ispod 54% 2019, (po paritetu kupovne moći), će se smanjiti na 43% do 2060. Kineski udeo u svetskoj proizvodnji dostići će vrhunac tokom 2030-ih, sa oko 27%, dok će učešće Indije nastaviti da raste, sa obe zemlje znatno iznad udela SAD-a.

U studiji PriceWaterhouse Coopers (PwC, 2019, 19-20), prognozira se da će ekonomija Kine postati veća od ekonomije SAD pre 2030, zahvaljujući, pre svega, smanjivanju jaza u produktivnosti između dve zemlje, a imajući u vidu da je kineska populacija četiri puta veća. Po paritetu kupovne moći, Kina je već od 2014. najveća ekonomija na svetu (slede SAD, EU27 i Indija). Snažan rast Kine i Indije još više smanjuje udeo u svetskom BDP-u koji ima EU27 i predviđa se da će udeo ovog ekonomskog entiteta u globalnoj ekonomiji (izraženo u PPP) konstatno padati, na skromnih 9% u 2050.

Projekcije Centra za ekonomska i poslovna istraživanja (CEBR, 2019, 75) ukazuju da bi Kina mogla postati najveća svetska ekonomija nešto kasnije, 2033, pretekavši SAD sa privrednim rastom koji je baziran na savremenim tehnologijama. Ova procena je bazirana na relativno umerenim stopama rasta za koje se očekuje da će iznositi u proseku 5,4% 2019-24, 5,2% 2024-29. i 4,3% 2029-34.

C. Huang (2020), pak, potencira da se percepcija da je Kina globalna sila broj 2 i na putu da postane broj 1 temelji na dve upitne pretpostavke - da će se snažan rast Kine nastaviti, i da se BDP može izjednačavati sa snagom države. Ovaj autor ukazuje da se rast kontinuirano usporava od vrhunca 2007, da postoje sumnje u pogledu tačnosti podataka, kao i da postoje upozorenja da bi se privredni rast mogao stabilizovati na nivou američkog, u kom slučaju Kina nikada ne bi sustigla SAD. Naime, rast BDP-a je usko povezan sa mehurima na tržištu nekretnina, špekulacijama i kapitalnim investicijama koje vodi država, što je rezultiralo suvišnim kapacitetima i porastom teško naplativih zajmova. Čak i ako, po vrednosti BDP-a, Kina nadmaši SAD, ne sledi da će Kina biti ekonomski moćna i bogata kao SAD, jer BDP ne znači nužno poboljšanja u blagostanju pojedinaca, već je za to potrebno koristiti isti pokazatelj ali u *per capita* izrazu. U skladu sa podacima IMF (2019), BDP *per capita* Kine u 2019, sa 10,2 hiljade američkih dolara, je oko šest puta manji od BDP-a *per capita* SAD, što je, pre svega, uzrokovano većom produktivnošću rada u SAD.

METODOLOGIJA

Primenjena metodologija uzima kao referentne procene IMF (2019) o visini BDP datih ekonomija, čije su procenjene vrednosti (izražene u tekućim dolarima), date zaključno sa 2024. Polazi se od bazične pretpostavke (broj jedan) da će se nominalni rast BDP-a, ostvaren u 2024, zadržati tokom narednih pet, odnosno, šest godina (posebno važno, nominalni rast BDP-a za Kinu u toj godini je niži nego prosek za period 2020-24). Imajući u vidu da nominalni rast BDP inkorporira pored realnog rasta BDP-a, BDP deflator, te eventualne kursne promene, ovaj pristup bi, eventualno, mogao da bude metodološki prihvatljiv. Međutim, imajući u vidu da ekonomija koja brže raste, generalno, ima tendenciju da u apsolutnom izrazu ima veće varijacije nominalnog i realnog BDP-a, primenjen je alternativni pristup (pretpostavka broj dva), čime je nominalna stopa rasta Kine značajno oboriena (za po prosečnih 0,7%), u periodu posle 2024, dok su podci za SAD i EU27 ostavili nepromenjeni. Potom je primenjen konzervativniji pristup (pretpostavka broj tri), gde je fazno smanjivan rast nominalnog (i faktički realnog) BDP-a Kine nakon 2024, za po dodatnih 0,2%, zaključno sa 2030, (kada je realni rast BDP Kine procenjen na relativno skromnih 4,3%). Kada je u pitanju EU27, odnosno, EU bez Velike Britanije, podaci za BDP su izračunati oduzimanjem BDP te zemlje od podataka za EU28, da bi potom bio primenjen raniji princip (da će nominalni rast iz poslednje projektovane godine za EU od strane MMF-a biti zadržan), što se može smatrati optimističnom pretpostavkom za EU.

Na osnovu navednih projekcija MMF-a i dodatnih kalkulacija autora za posmatrane ekonomije, uključujući i svetsku, da bi se dobila učešća (posmatrano po tekućim tržišnim kursovima i po PPP), dobijeni su rezultati koji su u skladu sa većim delom prethodno citirane literature. Naime, polazeći od pretpostavke broj jedan (konstantan nominalni rast kineskog BDP od 8,1% nakon 2024.), pretpostavke broj dva (konstantan nominalni rast BDP Kine od 7,4% nakon 2024), i pretpostavke broj tri (konstantno umanjenje nominalnog rasta BDP-a Kine za 0,2%, 0,4%, 0,6%, 0,8%, 1% i za 1,2% 2025-2030, bivajući relativno skromnih 6,9% u poslednjoj observiranoj godini), onda bi u 2029, (pod pretpostavkom broj

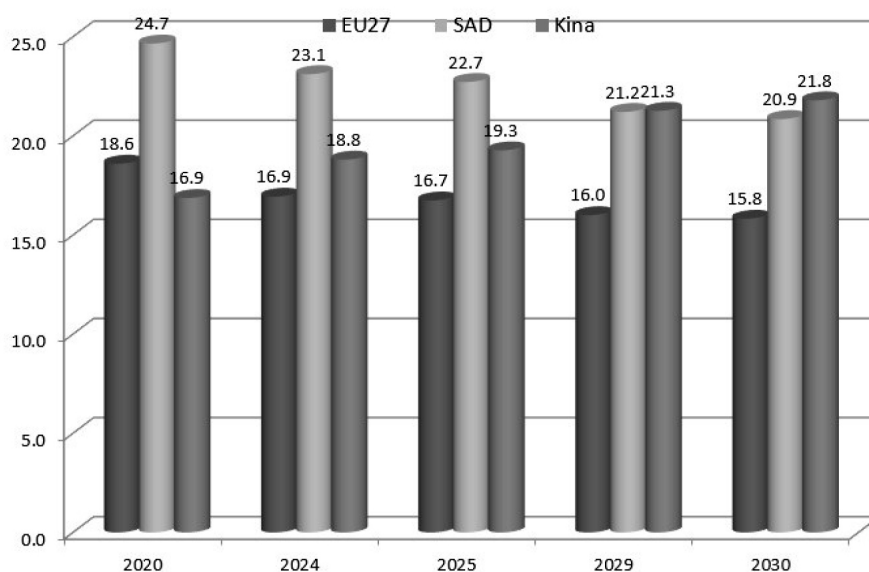
jedan), odnosno, u 2030, (pod pretpostavkom broj dva i tri), BDP Kine prestigao BDP Kine, dok bi se kada je u pitanju EU27 to desilo već 2022 (Slika 1). Dakle, i sa dosta konzervativnim pretpostavkama (broj dva i tri), rezultat je marginalno drugačiji: pomeranje godine sustizanja na 2030, što ukazuje da se trend snažnog rasta kineske ekonomije, i njen uspon na svetski pijadestal, teško može zaustaviti.

Po paritetu kupovne moći, BDP Kine će 2030. biti približno jednak zbirnom BDP-u za ove zapadne ekonomije (93% veći od BDP-a SAD i za 113% od BDP-a EU27), pod bazičnom pretpostavkom broj jedan (Slika 2).

Ovde treba dodati da kineski podaci o BDP izgledaju nešto bolje posle modifikacija u četvrtom kineskom ekonomskom popisu. Naime, novembra 2019. Kina je revidirala svoj BDP za 2018. na osnovu rezultata novog nacionalnog popisa stanovništva, te je BDP za 2018. povećan za 2,1%, budući da se smatra da je veličina ekonomije potcjenjena u uslužnom sektoru, zbog nedavnog brzog prelaska na digitalni i uslužni sektor (Tang, 2019). Ova revizija nije uneta u projekcije u ovom radu, i mogla bi biti značajno veća od očekivanog pada BDP-a usled Corona virusa. Naime,

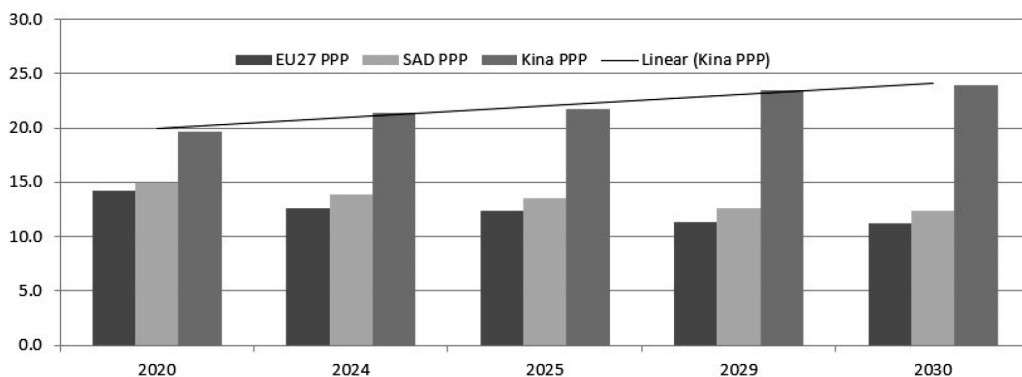
očekuje se da bi najavljena ekspanzivnija fiskalna i monetarna politika trebalo da utiče da se posle značajnog smanjenja rasta BDP-a u prvom tromesečju 2020, (za polovinu ili trećinu), godišnje (anualizovano) smanjenje rasta BDP ograniči na 0,5-1%, što bi značilo još uvek visok rast od 5% do 5,5% u 2020. (Jun, 2020). Dodatno, postoje minimalne promene u januarском izveštaju MMF (2020) gledajući procenjene stope rasta BDP-a SAD-a i Evrozone (smanjenje za po 0,1% za 2020) i Kinu (povećanje za 0,2% u 2020, te pad od 0,1% u 2021).

Interesantno je za prvu godinu, za koji imamo uporedivo podatke (1980), po paritetu kupovne moći, ekonomija EU27 je čak za trećinu veća od ekonomije SAD, (tačnije za 34,2%), dok su iste godine BDP-ovi po tržišnim kursovima približno jednaki (EU ima BDP manji za neznatnih 1,5%). Potom, počinje divergentno kretanje dve ekonomije po tekućim tržišnim kursovima, iako ne treba smetnuti s uma da je populacija EU27 znatno veća od populacije SAD (grubo za trećinu), što implicira značajno viši dohodak *per capita* u SAD. BDP PPP EU27 uprkos skoro konstantnom sporijem rastu zadržava višu vrednost od američkog sve do 2010, da bi 2020. bio niži

Slika 1 Udeo vodećih ekonomija u svetskom BDP-u

Izvor: Autori, na osnovu IMF, 2019.

Slika 2 Udeo BDP po kupovnoj moći (PPP) vodećih ekonomija u svetskom BDP-u

Izvor: Autori, na osnovu IMF, 2019.

za skoro 5%. Zbog oscilacija kurseva dolara prema evru (i ranije marki, franku, i drugim valutama EU) BDP u tržišnim kursovima znatno više varira, ali u većini godina Amerika je ispred EU27, da bi značajno slabljenje EU27 počelo posle dostignutog visokog nivoa 2007, (za 11% viši BDP od američkog). Naime, taj pad se može povezati sa znatno boljim odgovorom SAD na Veliku recesiju, odnosno, espanzivnijom fiskalnom i monetarnom politikom Vašingtona u odnosu na Brisel, kao i jačanjem dolara. Već 2015, EU27 čini tek tri četvrtine BDP-a SAD, što je slučaj i 2020.

Odnosi dve zapadne ekonomije prema kineskoj, od 1980, prolaze kroz, u istoriji civilizacije, neviđen put i to dominantno zahvaljujući dinamičnom ekonomskom rastu najmogoljudnije zemlje sveta. Naime, ekonomija Kine te godine ima udeo od tek 2,7% u svetskom BDP-u (BDP PPP), da bi već dvadeset godina kasnije povećala svoje učešće na 3,6%, odnosno, 7,4%. Rast se nastavlja marginalno smanjenom dinamikom i Kina, 2015, čini 15% svetskog BDP-a, a 2020, procenjenih skoro 17%, odnosno, gotovo petinu globalnog BDP po kupovnoj moći. Istovremeno, dve zapadne ekonomije, SAD i EU27, beleže drugačije trendove, imajući učešće u svetskom BDP po tržišnim kursovima od 25,6% i 28,7% u 1980, 30,3% i 21,5% u 2000, 24,4% i 18,1% u 2015. i 24,7%, odnosno 17,7% u 2020, (i znatno niže i opadajuće udele kada je u pitanju BDP PPP).

U dugoročnim procenama iznetim u studiji *Kina 2049* (Dollar, Huang & Yao, 2020, 7-10), autori polaze od toga da će se stopa kineskog ekonomskog rasta, verovatno, usporiti na 2,7-4,2% u 2049, pri čemu će se njen BDP *per capita* povećati na oko dve BDP *per capita* SAD. U tom slučaju, Kina bi prevazišla *middle income trap*, sa uspešnim dostizanjem statusa zemlje sa visokim dohotkom, istovremeno, postajući ubedljivo najveća globalna ekonomija.

RELATIVNI PAD EU

Izraženi relativni pad ekonomije EU traje od kraja 1990-ih, a Velika recesija 2008-09, koja je u perifernim zemljama EU trajala znatno duže, samo je razotkrila razmere problema, posebno u članicama EU sa visokim deficitima platnog bilansa, gde prednjače periferne zemlje EU, takozvane PIIGS (Portugal, Italija, Irska, Grčka, Španija). Relativni pad je počeo i pre 2000, ali je u godinama pre 2008, jeftino i nerazborito kreditiranje prikrivalo slabost, odnosno, smanjenu kompetitivnost, evropske industrije.

Pad udela BDP-a EU27 u procenjenom svetskom BDP-u traje decenijama i po svemu sudeći će se nastaviti. Prema podacima IMF (2019), vidljiva je opadajuća dinamika evropskog BDP-a. Naime, udeo EU27 u svetskom BDP-u (računato po tržišnim kursovima) pao je sa 21,7% 2000, na procenjenih 18,6% 2020, i projektovanih 15,8% deceniju kasnije (kada će

Kina već činiti 21,8% globalnog BDP-a, a SAD 20,9%). Posmatrano po BDP PPP, pad je još drastičniji za EU27: sa 21,5% 2000, na procenjenih 14,2% 2020, i 11,2% 2030, dok će iste godine udeo Kine iznositi 23,9% a SAD 12,4%. Razlog relativnog opadanja EU27 je brži prosečni rast ekonomije SAD i, posebno, ekonomije Kine u periodu 1979-2019. Naime, prema obračunu autora, na osnovu realnih BDP-ova tri ekonomije, prosečna realna stopa rasta BDP SAD-a u te četiri decenije iznosila je 2,6%, naspram 1,9% za EU27, dok je višestruko snažniji bio rast ekonomije Kine, koja je tokom poslednje četiri decenije rasla po stopi od 9,4% (i većina ostalih zemalja u razvoju imala je znatno brži ekonomski rast od EU27 poslednjih decenija, što je i očekivano, imajući u vidu nižu startnu poziciju).

Relativno opadanje EU27 vidljivo je i na primeru udela u globalnim stranim direktnim investicijama (SDI), industrijskoj proizvodnji u globalnoj industriji, ali i u učešću u svetskoj trgovini. Na primer, udeo EU27 u svetskom robnom izvozu pao je sa 18,2% 2000, na 15,2% osamnaest godina kasnije. I pored toga, EU27 je (sa udelom od 15,1% u globalnom robnom uvozu) još uvek najveća svetska spoljnotrgovinska sila (ispred Kine i SAD, čiji je udeo u svetskom robnom izvozu 16,4%, odnosno, 10,9%, a u robnom uvozu 13,8%, odnosno, 16,4%), i to sa robnim izvozom vrednim 1956 i robnim uvozom od 1980 milijardi evra (European Parliament, 2019). Solidan rast robne trgovine (za 3,5% izraženo u evrima) nastavljen je i u prvih jedanaest meseci 2019 (Eurostat, 2019).

Povezano sa napred navedenim, investitori primećuju da je tržište akcija u EU27 već dve decenije konstantno slabo, što implicira nedostatak vere u dugoročne izgledne unije. D. Moyo (2020) smatra da postoje četiri ključna područja u kojima bi se EU27 mogla etablirati kao globalni igrač. Prva je trgovina, jer će, i posle Bregzita, EU27 imati ogromno tržište (još uvek najveće na svetu) i biti izuzetno poželjan trgovinski partner. Druga oblast u kojoj EU može biti globalni lider je regulacija, posebno *Big-Tech*, gde je već na mnoge načine EU postavila sebe kao regulatornog pionira. Treće područje za vitalnu globalnu ulogu je posredništvo između SAD-a i Kine, koje su u trgovinskom i tehnološkom ratu, gde bi Brisel mogao da pokuša da izmiri čak i ideološke sukobe američkog

(neoliberalnog) kapitalizma i kineskog državnog (kapitalističkog) modela. Četvrto područje je odbrana tzv. zapadnih vrednosti, posebno pojedinačnih ekonomskih i političkih sloboda. Povezano sa ovim je razmišljanje J. Fischer-a (2020), koji smatra da EU27 ne može više da dozvoli zaostajanje po pitanju tehnologije ili geopolitičke moći, posebno imajući u vidu njenu praktičnu odgovornost da vodi ostatak sveta po pitanju klimatskih promena, za šta će biti potrebne tehnološke i regulatorne inovacije.

Redukovanje spoljne politike na ekonomsku dobit (trgovinu), gde prednjači Nemačka, implicira da EU27 nema značajan nivo odnosa sa pojedinim regionalnim ekonomskim silama i Kinom. Posmatrajući svet kao tržište ideja, EU27 je u jedinstvenoj poziciji da ponudi viziju rešavanja tekućih problema i načina upravljanja svetom, bez negativnog imidža poput SAD. Očuvanje kulturnog identiteta, postojanje održivih političkih foruma za rešenje problematičnih pitanja, suzbijanje multinacionalnog kriminala - sve su to pitanja u kojima EU27 danas prednjači, i koja Brisel povremeno uspeva da postavi kao primarna pitanja svetskog upravljanja (Igrutinović, 2012, 33).

K. Stoychev (2020) potencira da će SAD i Kina uvek biti suparnici u borbi za globalnu dominaciju, dok EU27 (i Rusija) neće igrati takvu igru i radije će se osloniti na meku snagu, potpomognutu ubedljivom vojnom snagom, što će ih neizbežno zbližiti. Naime, elite iz EU27, bez obzira na to koliko su podeljene, neće imati drugog izbora nego da izgrade zasebni vojni kapacitet. Očigledno je da postoji početna faza izgradnje vojne nezavisnosti; proces koji će trajati deceniju i koji će biti predstavljen kao komplementaran sa NATO (tako će ostati sve do trenutka kada EU27 dobije svoje sofisticirano naoružanje i sisteme koji su u fazi razvoja, uključujući i sajber-prostor). Ovo navodi da bi se, sa geopolitičkog gledišta, EU27 mogla pokazati manje spremnom da podržava spoljnopolitičke akcije SAD, za šta su postajali nagoveštaji već tokom Drugog iračkog rata. Ipak, povremeni izostanak spoljnopolitičke ili vojne podrške Americi najviše je posledica brige javnog mnjenja za živote vojnika, a ne spremnosti za radikalnu promenu političkih odnosa sa SAD. Za sada, EU27 nastoji da pokuša promene globalnog sistema upravljanja svede na sistematično

kooptiranje „revizionističkih“ činilaca (Kina, Rusija, Iran). To što zemlje EU27 povremeno prodaju visoku tehnologiju koja ima i civilnu i vojnu primenu, izvesno komplikuje bezbednosnu ulogu SAD u Aziji (Nye, 2014).

DILEME SAD-A POVODOM USPONA KINE

SAD su vodeće u inovacijama i tehnologiji, imaju duboka finansijska tržišta, te poseduju najjaču vojsku na svetu, što praktično garantuje američki globalni primat u doglednoj budućnosti. Iako se Kina etablirala kao ogromna ekonomska i politička protivteža SAD-u, velikim delom zauzimajući kritičnu poziciju u globalnim lancima vrednosti i, sve više, kao glavni izvor SDI, posebno kroz ambiciozne transnacionalne infrastrukturne projekte (poput Inicijative Pojasa svile), Vašington je još uvek u stanju da dominantno utiče na globalni poredak. Međutim, jasno je da konstantan uspon Pekinga zabrinjava SAD i to je tema kojom se bave poznati teoretičari međunarodnih odnosa. Najugledniji među njima, poput A. Mekoja, Dž. Miršajmera ili B. Buzana, smatraju da će snažan privredni uspon Kine poremetiti trenutni balans snaga, odnosno, dominaciju SAD, prvo u Istočnoj Aziji, a potom i globalno. J. Mearsheimer (2016) smatra da ako se kineski rast nastavi (čak i laganim usporavanjem), SAD će se suočiti sa geopolitičkim takmacem, mnogo ozbiljnijim nego što je to bio Sovjetski Savez. Ono što on vidi kao neizbežan ishod je ponovljanje politike zaprečavanja (*containment*), ovoga puta prema Kini, i to po mogućstvu u saradnji sa Rusijom.

Snažno usporavanje produktivnosti je glavni problem ekonomije SAD-a, čiji uzroci su nedovoljne inovacije i, posledično, investicije korporacija, neadekvatne kvalifikacije radnika, te dugoročna neodrživost penzionog i sistema zdravstvene zaštite (usled naglog starenja populacije), što su sve strukturni problemi, gde je malo verovatno napraviti bitnija poboljšanja kratkoročno. Problem predstavlja to što se Kina čak i u visoko sofistiranima tehnologijama, na primer, veštačkoj inteligenciji, približila SAD i prestigla zemlje Zapadne Evrope. Dodatno, Kinezi više nisu

oni koji kopiraju, oni su oni koji polako uzimaju primat po broju patenata.

Trgovinski rat, čije primirje će, verovatno, trajati do novembarskih izbora, 2020, u SAD, znači i kraj politike SAD-a, koja je trajala od Niksonovog "otvaranja" početkom 1970-ih. Uverenje da će modernizacija podstaknuti liberalniju Kinu, koja bi bila pro-Američka, je nestalo. U Vašingtonu se smatra da je kineska ekonomska strategija sastavni deo skrivenog celokupnog pristupa kineske vladajuće elite u njenoj 'velikoj strategiji'. Bela kuća smatra da, bilo da se radi o kontroli ekonomije kroz inicijativu 'Pojas Svile', ili kroz preduzeća u državnom vlasništvu, Kina je voljna da koristi ogroman kapital kojim raspolaže u pokušaju da stekne kontrolu nad nizom strateških sredstava, poput globalne telekomunikacione mreže preko svojih kompanija (Huawei). Stoga, zagovornici izolacije Kine na planu visokih tehnologija veruju da Kina mora biti aktivno sprečena da sustigne američku naprednu tehnologiju. S tim je povezano sve izraženije ekonomsko-tehnološko odvajanje SAD i Kine (*decoupling*), jer Vašington, praktično, nastoji da 'izvuče' Kinu iz globalnih lanaca distribucije. Novi Hladni rat bi mogao da počne sa podelom globalnog interneta (*splinternet*), odnosno, kroz tehnološko odvajanje dve ekonomije sa opasnim vojnim i negativnim ekonomskim posledicama (izolacija vodećeg svetskog industrijskog proizvođača sa najvećim potrošačkim tržištem bi ozbiljno poremetila globalne lance snabdevanja). Pokušaj SAD da trgovinskim ratom i, pre svega, delimično blokadom izvoza *high-tech* (visoko tehnoloških) proizvoda i tehnologija je verovatno poslednja ozbiljna strategijska akcija SAD. U tom kontekstu, R. Boxwell (2020) smatra da je trgovinsko primirje, potpisano sredinom januara 2020, samo trenutno i da je Trump postigao najbolji 'razvod' koji je mogao, te će, posledično, otkrivanje načina života s novom bipolarnom stvarnošću biti jedan od najvećih izazova u narednim decenijama. Eventualni neuspeh, ili delimični uspeh, značio bi da je tehnološki *catch-up* dve najveće ekonomije neizbežan, i da će mogućnost Amerike da dominantno oblikuje globalni poredak biti dramatično sužena. U suprotnom, uspeh SAD bi implicirao održavanjem postojećeg svetskog poretka, gde Vašington ima dominantnu ulogu i korist.

Militarno posmatrano, administracija SAD, kroz svoju indo-pacifičku strategiju razvijenu u punom partnerstvu s Japanom i drugim saveznicima, preduzima mere koje ukazuju Peking u da će se povećati troškovi svakog pokušaja Kine da dominira regionom. Ipak, ovi potezi nisu značajno promenili kineske akcije u Južnokineskom moru i dalje, niti su preokrenuli, za SAD nepovoljne promene, u regionalnoj ravnoteži moći (Edel & Brands, 2019). To je razlog zašto mnogi analitičari, poput D. Lane-a (2019), predlažu promenu pristupa i kretanje ka priznavanju uspona Kine i uključivanje zemlje u hegemonijsko jezgro, na taj način prihvatajući činjenicu da globalni ekonomski pol pomerio ka istoku i da se ignorisanje interesa Pekinga može pokazati kao preskupo.

IZAZOVI ZA PEKING

Od 1978, Kina je sproveda izvozno orijentisanu industrijalizaciju, liberalizovala privatni sektor, pospešivala priliv SDI i integrisala se u globalne trgovinske tokove. Prava tajna iza kineskog ekonomskog dinamizma bila je „usmerena improvizacija“: eksperimentisanje na lokalnom nivou vođeno direktivama centralne vlade. Investicije su, neosporno, glavni pokretač rasta, čineći čak 45% BDP 2018, i pored usporavanja od kraja 2013 (Yongding, 2018). Sa takvom udelom investicija u BDP-u i, samim tim, sposobnošću zemlje da se odrekne trenutne potrošnje u korist štednje, svaka druga ekonomija bi ostvarivale stope rasta slične kineskim. Imajući u vidu posebno snažan udeo investicija u energetiku, F. Yuxian, Y. Xiaoling & H. Songke (2014, 98), na osnovu velikog uzorka podataka, obuhvatajući period 1953-2012, istraživali su kratkoročni i dugoročni uticaj investicija u energetska infrastrukturu na kineski ekonomski rast. Jasna je dugoročno stabilna ravnotežna veza između ove vrste investicija i ekonomskog rasta, s tim da je uticaj ovog oblika investicija na rast BDP-a najjači u drugoj godini, a taj pozitivni uticaj se zadržava pune četiri godine. Kineska privreda beleži, istina sporo, povoljne strukturne promene. Na primer, dok je 2006, takozvani sekundarni sektor BDP (pretežno industrija, uključujući i građevinu) predstavljao čak

48% kineskog BDP-a, a tercijarni svega 42% BDP-a, već 2018, 41% BDP-a čini sekundarni sektor a 52% usluge. Ove je izvesno povezano sa pojačanom urbanizacijom zemlje, što pokazuju Y. Wangping and L. Xiaolu (2016, 211), ukazujući da se kvalitet urbanizacije u Kini poboljšao od 2004, pozitivno se odražavajući na ekonomski razvoj zemlje.

Ono što se može očekivati u narednim godinama, povezano i sa otežanim poslom kreatora ekonomske politike usled američkih sankcija u tekućem trgovinskom ratu, je nastavak ekspanzivne fiskalne i monetarne politike. Ona će se, pre svega, ogledati kroz nastavak rapidnog rasta jeftinog kreditiranja (dobrim delom prema državnim kompanijama), koji je brži od ekonomskog rasta, koji će ostati snažan instrument vlade u Peking u postizanju visokog rasta BDP-a. Naime, obimni krediti i fiskalni stimulanzi održavaju mnoge fabrike i gradilišta. Istovremeno, pokušaji Pekinga da internacionalizuje svoju valutu daju skromne efekte, dobrim delom zbog toga što bi mogućnost vođenja kamatne i kursne, odnosno, monetarne politike, zbog eventualne pune konvertibilnosti juana, znatno limitirale proaktivnu, kenzijsku, ekonomsku politiku. Izvesno je da puna konvertibilnost kineske monete podrazumeva dalje napore na održavanje stabilnog ekonomskog rasta i kursa juana kao i niske inflacije (Janković, 2018, 85).

Nova verzija starog plana *Made in China 2025*, koji je tiho odbačen iz zvaničnih saopštenja usled oštrog protivljenja SAD (koje su smatrale da se izneti ambiciozni ciljevi, uglavnom, oslanjaju na državne subvencije i prinudne transfere tehnologije na štetu kompanija iz SAD), je predstavljena krajem novembra 2019, i tim planom se izdvaja grupa kompanija koje će postati „nacionalni sektorski šampioni 2025“. Ovaj novi dokument pruža dokaze da su trgovinski rat i agresivna politika SAD učinili malo da promene nameru Kine da dominira novim tehnologijama uz državnu podršku (Wang & Behsudi, 2019). Naime, Kina ima za cilj da poveća svoj oslonac na domaću proizvodnju ključnih komponenti, uključujući čipove i kontrolne sisteme, na 75% do 2025, što odražava odlučnost Pekinga da smanji svoju zavisnost od uvoza. Inače, u okviru plana *Made in China 2025* bila je ideja Kine da unapredi svoju visoko-tehnološku

industriju i smanji zavisnost od uvoza, budući da su povećana ograničenja Vašingtona u vezi sa naprednim tehnologijama, koje se izvoze u Kinu, učinila Peking nezadovoljnim zbog oslanjanja na strane dobavljače.

Dakle, treba očekivati da će se Kina pridržavati svoje politike strateškog strpljenja, uz istovremenu primenu potrebnih reformi, dajući prioritet održavanju socijalne i političke stabilnosti. Ono što je realnost da bi temeljne civilizacijske tenzije između SAD i Kine mogle bi da nastave u budućnosti, a mogući ishod je, pored ostalog, bifurkacija digitalnog sveta, što bi rezultiralo ozbiljnom zaostajanjem u odnosu na vreme globalizacije. Ovaj za Peking veoma opasan scenario, gde bi Kina bila delimično izolovana od Zapada, naterala bi Peking da značajno više saraduje sa svojim azijskim susedima.

R. Dalio (2018) smatra da je pogrešno posmatrati Kinu kao komunističku zemlju, već da je, umesto toga, on što se u Kini dešava "državni kapitalizam", u kome se strateški važne kompanije podržavaju da postanu konkurentnije, sa ekonomijom punom preduzetništva, i tržištima koja imaju veliku slobodu. Iako drugačije, Kinom se upravlja slično kao i Singapurom; više od vrha prema dole, s prvenstvenim s ciljem da kompetentni budu stavljeni na mesta donošenja odluka. Ovaj autor smatra da iako je Kina konkurent, i uskoro će biti znatno veća od SAD-a, nije uopšte izvesno da će kapaciteti bilo koje od ove dve zemlje naneti neprocenjive štete drugoj tokom vrlo dugog vremenskog okvira.

ZAKLJUČAK

Na osnovu projekcija budućih kretanja BDP-a, za SAD, Kinu i EU27 2025-2030, (baziranih na osnovu prethodnih trendova i projekcija MMF-a), odredili smo godinu, 2029, ili pak 2030, u kojoj bi Kina mogla postati najveća svetska ekonomija, prestižući ekonomiju SAD. Time je potvrđena osnovna istraživačka hipoteza budući da promene u ekonomskoj veličini glavnih svetskih aktera, po pravilu, iniciraju posledične geopolitičke konsenkvence. Dodatni doprinos ovog rada je obrada teme koja u našoj akademskog javnosti,

i pored brojnih implikacija za Republiku Srbiju, nema praktično nikakvu pažnju, te bi ovo istraživanje moglo da podstakne domaće autore da dodatno razrade datu temu. Uvođenje u analizu EU27, kao bitnog aktera celokupne geoekonomske jednačine, iako izvesno manje važnog od SAD i Kine, daje radu dodatni značaj.

Ograničenje prezentiranog istraživanja, svakako, podrazumeva fokusiranost na samo jedan (odnosno, dva) pokazatelja koji, iako predstavlja najvažniji indikator ukupne veličine ekonomija, nije dovoljan da bi se sagledao celokupan geo-ekonomski položaj glavnih globalnih aktera. Pored toga, procena budućih kretanja BDP-a kako od strane IMF, tako i od strane autora, uvek je težak zadatak, koji nosi veliki rizik u pogledu preciznosti.

Ono što je, na osnovu svega iznetog jasno jeste to da Peking želi značajniju ulogu u stvaranju inkluzivnog i pravičnijeg globalnog poretka koji je usklađen sa njegovim nacionalnim interesima i pogledima na svet i to može biti realizovano samo ukoliko se ta zemlja, sa novim statusom, vidi kao legitimna u očima drugih nacija. U tom kontekstu, problemi Kine su, pored ostalog, subvencionisanje monopolskih državnih preduzeća i relativno zatvoreno tržište usluga. Dodatni problem je politički legitimitet, odnosno, na Zapadu negativno percipirana autoritarnost režima. Istina, Kina saraduje sa SAD po pitanjima globalnim klimatskih promena, virusa ebole i nuklearnog programa Severne Koreje, ali je to daleko od dovoljnog (Economy, 2017).

Nasilne tranzicije moći, u kojima rastuće sile (kao danas Kina) svrgavaju sa prestola vodeće sile (SAD) kreirajući novi poredak uz veliki i nasilni prasak, nisu neizbežne. Naime, danas funkcioniše značajan broj opšteprihvaćenih i snažnih međunarodnih institucija (Organizacija ujedinjenih nacija, EU, Svetska trgovinska organizacija), koje su imale relativno veliki uspeh u amortizovanju kriza i regulisanju odnosa među državama (Igrutinović, 2012, 35).

Dok pojedini autori (Brooks & Wohlforth, 2008) smatraju da je unipolarni svet i dalje održiv i da će kao takav biti dominantan i u bliskoj budućnosti, čini se da su ubedljivije teze o nadolazećoj multi-

polarnosti, to jest, više međusobno izbalansiranih centara moći (Gnessoto & Grevi, 2006). Bipolarni svet bi mogao izrasti kao repriza Hladnog rata (Kina umesto SSSR-a).

Ono što se, verovatno, može očekivati je nastavak trenda disperzije autoriteta i moći na globalnom planu, koji će biti ubrzan usled pojave novih globalnih igrača. SAD će, skoro izvesno, ove decenije ostati vodeća globalna sila i to zahvaljujući mogućnosti da snažnom diplomatijom i mrežom savezništava uglavnom proguraju svoje prioritete, vojnoj supremaciji i dominirajućem kulturnom obrascu. Dok će EU nastaviti da bude fokusirana na sebe, rast Kine će imati pojačane globalne implikacije, podstičući kretanje ka multipolarnosti ili pak bipolarnosti. Realna je i pojačana uloga države, posebno u ekonomiji. Za razliku od druge polovine XX-og veka, SAD ima limitiranu mogućnost za unilateralne akcije, dok Kina ima velike koristi od trenutnog geopolitičkog aranžmana i globalizacije (Nye, 2014).

Po svemu sudeći, „velika“ igra će nastaviti da se ubrzava tokom 2020-ih. Ekonomija će u velikoj meri odrediti novu geopolitičku konstalaciju. Važan, ali ne i presudan, momenat će biti na kraju ove decenije, kada će Kina, to je sve izvesnije, preuzeti mesto vodeće globalne ekonomije.

ZAHVALNICA

Rad je napisan u okviru programa istraživanja Instituta za evropske studije i Instituta društvenih nauka za 2020, koji podržava Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

REFERENCE

Boxwell, R. (2020). China and the US were never going to live happily ever after, so Trump brokered the best divorce he could. *South China Morning Post*, 24 Jan, 2020. Retrieved January 25, 2020, from <https://www.scmp.com/comment/opinion/article/3047177/china-and-us-were-never-going-live-happily-ever-after-so-trump>

Brooks, S., & Wohlforth, W. (2008). *World out of Balance: International Relations and the Challenge of American Primacy*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.

Centre for Economics and Business Research - CEBR. (2019). *World Economic League Table 2020*. London, UK: December 2019, 11th edition.

Dollar, D., Huang, Y., & Yao, Y. (2020). China 2049: Economic challenges of a rising global power. *Brookings Institution Press*, Retrieved January 31, 2020, from https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/01/FP_20200106_china_2049_dollar_huang_yao.pdf

Dalio, R. (2018). Chinese-American misunderstandings, disputes, and wars. *Bridgewater Associates LP*, Retrieved July 2, 2019, from https://www.bridgewater.com/resources/Chinese-American_Misunderstandings_Disputes_and_Wars.pdf

Economy, E. (2017). Beijing is no champion of globalization. The myth of Chinese leadership. *Foreign Affairs*, Retrieved March 13, 2018, from <https://www.foreignaffairs.com/articles/china/2017-01-22/beijing-no-champion-globalization>

Edel, C., & Brands, H. (2019). The real origins of the US-China Cold War. *Foreign Policy*, Retrieved February 22, 2020, from <https://foreignpolicy.com/2019/06/02/the-real-origins-of-the-u-s-china-cold-war-big-think-communism/>

European Parliament. (2019). *The EU's position in world trade in figures*. Retrieved February 2, 2020, from <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/economy/20180703STO07132/the-eu-s-position-in-world-trade-in-figures-infographic>

Eurostat. (2019). *November 2019 Euro area international trade in goods surplus €20.7 bn*. Retrieved February 2, 2020, from https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/december/tradoc_151969.pdf

Fischer, J. (2020). *What Kind of Great Power Can Europe Become?* Retrieved February 4, 2020, from <https://www.project-syndicate.org/commentary/european-union-great-power-potential-by-joschka-fischer-2020-01>

Gnessoto, N., & Grevi, G. (2006). *The New Global Puzzle: What World for the EU in 2025?* Paris, F: Institute for Security Studies.

Huang, C. (2020). If China thinks it's overtaking the US any time soon, here's a wake-up call. *South China Morning Post*, Retrieved February 3, 2020, from <https://www.scmp.com/week-asia/opinion/article/3006892/if-china-thinks-its-overtaking-us-any-time-soon-heres-wake-call>

- Igrutinović, M. (2012). Evropska spoljna politika na dvostrukom koloseku promena: Uticaj novih institucionalnih rešenja i pitanje aktuelne globalne uloge. *Pravo i društvo*, br. 1/2012. 27-40.
- IMF. (2019). *World Economic Outlook Database*. October 2019 (IMF staff estimates)
- IMF. (2020). *World Economic Outlook Database*. January 2020. Retrieved February 1, 2020, from <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2020/01/20/weo-update-january2020>
- Jankovic, N. (2018). Perspectives of the International Monetary System. *Economic Horizons*, 20(1), 73-87. doi:10.5937/ekonhor1801075J
- Jun, Z. (2020). The Coronavirus Will Not Cripple China's Economy. *Project Syndicate*, Retrieved February 11, 2020, from <https://www.project-syndicate.org/commentary/china-coronavirus-three-factors-limit-economic-impact-by-shang-jin-wei-2020-01>
- Kennedy, S. (2018). China will overtake the U.S. economy in less than 15 years, says HSBC, challenging Trump's claim. *Bloomberg*, Retrieved December 24, 2019, from <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-09-25/hsbc-sees-china-economy-set-to-pass-u-s-as-number-one-by-2030>
- Lane, D. (2019). US-China Relations: Trade Wars or Countervailing Powers? *Valdai Club*, Retrieved January 31, 2020, from <http://valdaiclub.com/a/highlights/us-china-relations-trade-wars-or-countervailing-po>
- Mearsheimer, J. (2016). Crouching Tiger: John Mearsheimer on Strangling China & the Inevitability of War. *Death By China*, Retrieved March 9, 2018, from <https://www.youtube.com/watch?v=yXSKY4QKDIA>
- Moyo, D. (2020). What Does Europe Have to Offer? *Project Syndicate*, Retrieved February 9, 2020, from <https://www.project-syndicate.org/commentary/european-union-strengths-for-global-role-by-dambisa-moyo-2020-02>
- Nye, J. (2014). America's Overrated Decline. *Project Syndicate*, Retrieved June 16, 2018, from <https://www.project-syndicate.org/commentary/declining-public-trust-in-us-institutions-by-joseph-s--nye-2014-10>
- OECD. (2018). The Long View: Scenarios For the World Economy to 2060. *OECD Economic Policy Paper*, Paris, July 2018 No. 22. 1-51. doi.org/10.1787/2226583X
- PwC. (2017). The World in 2050: The Long View, How will the global economic order change by 2050? *PriceWaterhouse Coopers*, 1-14.
- Stoychev, K. (2020). If You Aren't at the Table, You'll Be on the Menu: Why Europe Seeks a More Independent Role in World Affairs. *Valdai Club*, Retrieved February 11, 2020, from <https://valdaiclub.com/a/highlights/eu-us-if-you-are-not-on-the-table/>
- Tang, F. (2019). China revises up 2018 GDP after new census, making it easier to double size of economy in 2020. *South China Morning Post*, Retrieved December 12, 2019, from <https://www.scmp.com/economy/china-economy/article/3038877/china-revises-2018-gdp-after-new-census-making-it-easier>
- Wang, O., & Behsudi, A. (2019). China's new industrial policy dismissed as 'Made in China 2025' rehash by critics in Washington. *South China Morning Post*, Retrieved December 24, 2019, from <https://www.scmp.com/economy/china-economy/article/3038590/chinas-new-industrial-policy-dismissed-made-china-2025-rehash>
- Wangping, Y., & Xiaolu, L. (2016). An assessment of China's new urbanization level. *Economic Horizons*, 18(3), 201-213. doi:10.5937/ekonhor1603201W
- Yongding, Y. (2018). Has China's Economic growth finally stabilized? *Project Syndicate*, Retrieved February 9, 2020, from <https://www.project-syndicate.org/commentary/china-prospects-slower-investment-growth-by-yu-yongding-2018-01>
- Yuxian, F., Xiaoling, Y., & Songke, H. (2014). Electricity investment and economic growth in China. *Economic Horizons*, 16(2), 85-100. doi:10.5937/ekonhor1402085Y

Primljeno 19. februara 2020,
nakon revizije,

prihvaćeno za publikovanje 17. avgusta 2020.

Elektronska verzija objavljena 19. avgusta 2020.

Goran Nikolić je viši naučni saradnik Instituta za evropske studije u Beograd. Doktorirao je na Fakultetu za poslovne studije Megatrend univerziteta u Beogradu. Oblasti njegovog naučnog interesovanja su međunarodna ekonomija, monetarna ekonomija, ekonomska istorija, makroekonomija.

Predrag Petrović je viši naučni saradnik na Institutu za društvene nauke, Centru za ekonomska istraživanja u Beogradu. Doktorirao je na Ekonomskom fakultetu Univeziteta u Beogradu. Oblasti naučnog interesovanja su međunarodna ekonomija, makroekonomija, ekonomija životne sredine, primenjena ekonometrija.

THE EXPECTED TENDENCIES OF THE GDP OF THE THREE LEADING GLOBAL ECONOMIES IN 2020: IS A REBALANCE OF (GEO)ECONOMIC POWER ARRIVING?

Goran Nikolic¹ and Predrag Petrovic²

¹Institute of European Studies, Belgrade, The Republic of Serbia

²Institute of Social Sciences, Center for Economic Research, Belgrade, The Republic of Serbia

IMF forecasts a gradual slowdown in the, otherwise strong, growth of the Chinese economy in the first half of the 2020s, and the anemic growth of the Western economies: the US and, especially, the EU27. Given the practical (and symbolic) importance of reaching 'the number one economy' status, the primary objective of the paper is to estimate the GDP (and the GDP PPP) of the observed economies over the next decade. The main contribution and finding of this paper is the estimation of future GDP trends for the US, China and the EU27 in the period 2025-30, based on the previous trends and the IMF 2020-24 projections. China's economy will become globally leading in 2029-2030. The basic research hypothesis is proven, given the fact that a change in the global economic position implies significant geopolitical consequences. Namely, while the US will almost certainly remain the leading global power in the 2020s, with the EU still continuing to focus on itself, China's economic growth will have rising global consequences, fueling the move towards the dispersion of authority. This conclusion is in line with the claims of the majority of the relevant authors who emphasize the increasingly limited possibility of the US unilateral actions.

Keywords: GDP, economic growth, China, the US, EU27, global order

JEL Classification: F2, F50, O47